رابطه سبک‌های دل‌بستگی و حرمت خود با ریخت شخصیتی D در دانشجویان

الهه امیدیان[1]، محمود نجفی[2]، هاجر فلاح زاده[3]

دریافت مقاله: ۹۲/۵/۲۵ پذیرش: ۹۲/۱۱/۱۶

چکیده

هدف مطالعه حاضر تعیین رابطه‌ی سبک‌های دل‌بستگی با حرمت خود و ریخت شخصیتی D بود. بدین منظور تعداد ۲٤٥ دانشجو (٦٦ پسر و ۱۷۹ دختر) با استفاده از نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند و به پرسش‌نامه‌های سبک دل‌بستگی بزرگ‌سالان هازان و شاور، حرمت خود روزنبرگ و ریخت شخصیتی D پاسخ دادند. نتایج نشان داد که بین سبک دل‌بستگی ایمن با حرمت خود رابطه مثبت و معناداری و بین سبک‌های دل‌بستگی ناایمن با حرمت خود رابطه منفی و معناداری وجود دارد. یافته دیگر پژوهش این بود که بین سبک دل‌بستگی ایمن و ریخت شخصیتی D رابطه منفی و معنادار و بین سبک‌های دل‌بستگی ناایمن و ریخت شخصیتی D رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. نتایج تحلیل رگرسیون گام‌به‌گام نشان داد که سبک دل‌بستگی ایمن، دوسوگرا و اجتنابی به ترتیب نقش مهم و معناداری در پیش‌بینی حرمت خوددارند. همچنین نتایج تحلیل رگرسیون گام‌به‌گام نشان داد که سبک دل‌بستگی اجتنابی، ایمن و دوسوگرا به ترتیب نقش مهم و معناداری در پیش‌بینی ریخت شخصیتی D دارند. هم‌چنین بین سبک‌های دل‌بستگی در دو جنس هیچ تفاوت معناداری وجود ندارد.این یافته‌ها بیانگر نقش و اهمیت سبک‌های دل‌بستگی در تعیین حرمت خود و ریخت شخصیتی D است.

کلیدواژه‌ها: سبک‌های دل‌بستگی، حرمت خود، ریخت شخصیتی D، دانشجویان.

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی دانشگاه سمنان.

۲- نویسنده مسئول: استادیار گروه روانشناسی بالینی دانشگاه سمنان، پست الکترونیک:m_najafi@semnan.ac.ir

۳- استادیار دانشگاه شهید بهشتی

[Downloaded from irancounseling.ir on 2026-11-27]

مقدمه

نظریه دل‌بستگی بالبی یکی از بانفوذترین دیدگاه‌ها در روانشناسی بالینی معاصر است (ویلکینسون۱، ۲۰۰٤). نظریه دل‌بستگی در تمرکز بر دفاع و آسیب‌شناسی شبیه نظریه فروید و دیگر نظریات روان تحلیل‌گری است اما دارای ایده‌هایی نیز در مورد مسیر عملکرد مثبت است که با نظریه‌های شخصیت انسان‌گرایی، خودشکوفایی (مازلو) و جنبش روانشناسی مثبت (سلیگمن) نقاط مشترک زیادی دارد (فیلیپ و گرالد۲، ۲۰۰۹). نظریه دل‌بستگی بالبی به تشکیل پیوندهای عاطفی بین افراد مربوط می‌شود که اثرات تاریخچه دل‌بستگی یک فرد را بر روی تنظیم هیجان و دیگر جنبه‌های شخصیت معلوم می‌سازد (بالبی۳، ۱۹۸۲؛ به نقل از گیلاث، بانجه، شاور، وندلکن و میکلینسر٤، ۲۰۰۵). بر طبق نظریه بالبی رفتار مجاورت توسط یک سیستم رفتاری دل‌بستگی به‌صورت ذاتی برای به دست آوردن حمایت و مراقبت از سوی شخص دیگری صورت می‌گیرد و درنهایت باعث سبک دل‌بستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا می‌شود (گیلاث و همکاران،۲۰۰۵). تجربه‌های فرد با چهره‌های دل‌بستگی در دوره‌های کودکی و نوجوانی مسیر رفتار و الگوهای دل‌بستگی فرد را تعیین می‌کنند و بدین ترتیب روابط عاطفی یک فرد در سراسر زندگی به چگونگی توحید یافتگی رفتار دل‌بستگی در چهارچوب شخصیت فرد وابسته است (بالبی، ۱۹۷۸؛ به نقل از دادستان، ۱۳۷٦). بالبی استدلال می‌کند که برقراری روابط در بزرگ‌سالی تحت تأثیر الگوهای روابط اولیه با مراقبان در دوران کودکی است (ویلکینسون، ۲۰۰٤).هازان و شاور (۱۹۹٤، به نقل از سپاه منصور، شهابی‌زاده و خوش‌نویس، ۱۳۸۷) با بررسی نظریه دل‌بستگی در بزرگ‌سالی نشان دادند که سبک‌های دل‌بستگی در طول عمر تداوم می‌یابند و موضوع دل‌بستگی افزون بر مادر، همسر و دوستان را در برمی‌گیرد. محققان به‌تازگی رابطه بین مدل‌های دل‌بستگی و سازش یافتگی عاطفی و

۱- Wilkinson
۲- Philip& Gerald
۳- Bowlby
٤- Gillath, Bunge, Shaver, Wendelken, & Mikulincer

[Downloaded from irancounseling.ir on 2026-11-27]

اجتماعی در بزرگ‌سالان را موردبررسی قراردادند (بارتولومیو و هورورویتز[۱]، ۱۹۹۱). در پژوهشی نیز پیتر و موناکو و فلدمان برت[۲] (۲۰۰۶) نقش دل‌بستگی را در رابطه با همسر نشان دادند؛ افراد پرمشغله وقتی‌که همسرانشان به آن‌ها کمک می‌کردند بیشتر به آن‌ها احترام می‌گذاشتند و این کار را تا حد زیادی بیشتر از افرادی که سبک دل‌بستگی ایمن و اجتنابی داشتند انجام می‌دادند اما افراد نگران و اجتنابی بیشتر دوست داشتند رضایت همسران خود را کسب کنند و افراد مضطرب در کل الگوهایی شبیه به افراد پرمشغله از خود نشان دادند. این نتایج حاکی از آن است که دیدگاه افراد در مورد همسرشان به‌خصوص دید مثبت می‌تواند بر اساس اهداف مرتبط با تجارب دل‌بستگی متفاوت باشد. در مدل دل‌بستگی بارتولومیو و هورورویتز (۱۹۹۱) بین سبک‌های دل‌بستگی با انگاره‌های از خود و دیگران ارتباط برقرارشده است. افراد با سبک دل‌بستگی ایمن و بی‌اعتنا تصویر مثبتی از خوددارند درحالی‌که افراد با سبک دل‌بستگی هراسان و پرمشغله تصویر منفی از خوددارند (هیوس‌اینتولد، وینگرهوتس و دنولت[۳]، ۲۰۱۱). ماهیت دل‌بستگی نیز به‌خوبی با شایستگی در بعد اجتماعی، حرمت خود و توانایی مقابلهای مرتبط است (پاترسون، پریور و فیلد[٤]، ۱۹۹۵). همچنین رابطه‌ی اثبات‌شده خوبی بین سبک‌های دل‌بستگی و حرمت خود وجود دارد (هیوس‌اینتولد و همکاران، ۲۰۱۱). به همین دلیل سازه مرتبط با سبک‌های دل‌بستگی حرمت خود است. به گفته هیگینز رفتار ما توسط سه نوع مختلف خود هدایت می‌شود: خود واقعی (آنچه ما هستیم)، خود آرمانی (آنچه می‌خواهیم باشیم) و خود بایسته (آنچه هنجارهای اجتماعی و عرف از ما می‌خواهند باشیم)، درنتیجه خود پنداشت از خود واقعی به وجود می‌آید (۱۹۹۱؛ به نقل از آرسیزوسکی، برجوت، فینز[٥]، ۲۰۱۲)؛ اما حرمت خود با خود پنداشت تفاوت دارد حرمت خود از تفاوت بین خود پنداشت و خود آرمانی نشأت می‌گیرد (دوکان‌های فرد، ۱۳۸٦). در نظریه‌ی روانشناسی خود

۱- Bartholomew& Horowitz
۲ -Pietromonaco & Feldman Barrett
۳- Huis in’t veld, Vingerhoets, & Denollet
٤- Paterson, Pryor & Field
٥ -Arciszewski, Berjot& Fines

[Downloaded from irancounseling.ir on 2026-11-27]

که توسط کوهوت گسترش‌یافته است خود به‌منزله‌ی نیروی مستقل، وحدت یافته و خود انگیز توصیف‌شده است و از سوی دیگر انگیزه‌ی اصلی آدمی حفظ و افزایش تمامیت آن است در این زمینه کوهوت معتقد است که خود در خلال تجربه‌هایی که نیازهای بنیادی کودک را از راه روابط با موضوع خود فراهم می‌آورند شکل می‌گیرد در این صورت نظریه خود با نظریه‌ی روابط موضوعی پیوند می‌یابد و چگونگی تحول شخصیت وابسته به حمایتی است که کودک از والدین دریافت می‌کند (دادستان، ۱۳۷٦).این موضوع مطابق با نظریه دل‌بستگی است که افراد باتجربه حمایتی و دل‌بستگی ایمن بیشتر احساس حرمت خود می‌کنند و درنتیجه باعث خودکار آمدی در آن‌ها می‌شود درحالی‌که افرادی که دل‌بستگی ناایمن دارند بیشتر افراد را غیرقابل‌اعتماد یا غیرقابل‌دسترس می‌دادند و این باعث حرمت خود پایین در آن‌ها می‌شود (گومز و مک‌لارن[۱]، ۲۰۰۷؛ مک کورمیک و کندی[۲]، ۱۹۹٤). پس تحول حرمت خود دارای نقش دوگانه است هم به‌عنوان محصول و هم به‌عنوان عامل مهم در رشد سلامتی عمل می‌نماید و انسان را در حل مشکلات اجتناب‌ناپذیر توانمند می‌سازد (اسداللهی و موسوی، ۱۳۷٦). سبک‌های دل‌بستگی و هم‌چنین صفات شخصیتی در بزرگ‌سالان و نوجوانان با پیامدهای سلامت و آسیب‌شناسی شخصیت همراه است (چوتایی، جوناسون، هگلوف و آدولفسن[۳]، ۲۰۰۵). همچنین برای مدت طولانی فرض می‌شد که صفات شخصیتی بر روی سلامتی و رفتار اثر منفی دارند (بورکولز، پولمن و لوی[٤]، ۲۰۱۰). با توجه به این‌که بیماری قلبی به‌سرعت در حال رشد است و بروز آن با افزایش سن بیشتر می‌شود (موسترد وهوز[٥]، ۲۰۰۷؛ به به نقل از دنولت، ورینتس و کونرادز[٦]، ۲۰۰۸). بااین‌حال نقش عوامل روانی مزمن مانند شخصیت در رابطه با مرگ‌ومیر در بیماری قلبی تا حد زیادی نادیده گرفته‌شده است (شیفر،

۱ -Gomez& Mclaren
۲ -McCormick& Kennedy
۳ - Chotai Jonasson, Hagglof & Adolfsson
٤ - Borkoles, Polman, & Levy
٥ - Mosterd & Hoes
٦- Vrints & conraads

[Downloaded from irancounseling.ir on 2026-11-27]

اسمیت، پدرسن، ویدرشوون[۱] و دنولت، ۲۰۱۰). چراکه عوامل روانی به‌منظور بهبود در پیش‌آگهی و کیفیت زندگی مهم است (ایمونز، میجر[۲] و دنولت، ۲۰۰۷). ازاین‌رو یکی از موضوعاتی که امروزه ذهن محققان را درزمینه روانشناسی سلامت به خود مشغول کرده است رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی و ابتلا به بیماری کرونر قلبی است (ذوالجناحی و وفایی، ۱۳۸۵). به همین دلیل در بیماری قلبی- عروقی، ریخت شخصیتیD به‌عنوان یکی از عوامل روانی به موضوع مهم پژوهش در سال‌های اخیر تبدیل‌شده است (مولس، تانگ، ون دپول فرنس، روکما[۳] و دنولت، ۲۰۱۲؛ ون دنبروک، اسمولدرون[٤]، پدرسن، دنولت، ۲۰۱۰). ریخت شخصیتی D بر روی سلامت جسمانی و روانی در افراد به‌ظاهر سالم تأثیر می‌گذارد (مولس ودنولت، ۲۰۱۰). شواهد نشان می‌دهد که ریخت شخصیتی D بارها به‌عنوان پیش‌بینی مستقل از نتایج پزشکی (به‌عنوان‌مثال: مرگ‌ومیر) در بیماران قلبی- عروقی نشان داده‌شده است و به‌عنوان یک روش ممکن است خطر بیماری قلبی- عروقی را در نمونه غیرپزشکی ارزیابی کند (شیفر و همکاران، ۲۰۰٦؛ به نقل از مارتین[۵] و همکاران، ۲۰۱۰). ریخت شخصیتی D با افزایش سبک زندگی ناسالم مانند سیگار کشیدن، مصرف رژیم غذایی ناسالم و عدم ورزش رابطه دارد که به‌نوبه خود باعث آسیب‌پذیری زیستی برای توسعه بیماری عروق کرونری و دیابت می‌شود (ممراستیگ، کوپر[٦] و دنولت، ۲۰۱۰).این ریخت توصیف‌کننده افرادی است که تمایل به عاطفه منفی و بازداری اجتماعی دارند، افرادی که عاطفه منفی دارند بیشتر اضطراب، تحریک‌پذیری، بدبینی، نگرانی و دیدگاه منفی نسبت به خودشان، دنیا و آینده را تجربه می‌کنند درحالی‌که افراد با بازداری اجتماعی از بیان هیجان، افکار و رفتار در تعاملات اجتماعی جلوگیری می‌کنند (دنولت و کوپر،۲۰۰۷؛ به نقل از بورکولز و همکاران، ۲۰۱۰). ازآنجایی‌که این ریخت شخصیتی با افزایش خطر سلامتی همراه است شناسایی مکانیسم‌های درگیر در ایجاد آن مهم است. در

۱- Schiffer, Smith, Pedersen & Widdershoven
۲- Emons& Meijer
۳- Mols, Thong, Vandepoll- franse, Roukema
٤- Van denbroek&Smolderen
۵- Martin
٦- Memmersteeg, Kupper& Denollet

[Downloaded from irancounseling.ir on 2026-11-27]

این زمینه یک عاملی که ممکن است سبب افزایش خطر پیشرفت ریخت شخصیتی D شود؛ سبک دل‌بستگی است (هیوس‌اینتولد و همکاران، ۲۰۱۱). به‌طورکلی مطالعات نشان می‌دهد که سبک‌های دل‌بستگی با صفات شخصیتی رابطه دارند بدین‌صورت که دل‌بستگی ایمن رابطه منفی با روان رنجوری و رابطه مثبتی با برون‌گردی، خوشایندی و مسئولیت‌پذیری دارد (نوفتل[۱] و شاور، ۲۰۰۶). وُو[۲] (۲۰۰۹) در پژوهشی به بررسی اثر میانجی حرمت خود بر روی سبک‌های دل‌بستگی و خود پنداشت پرداخت و نشان داد که افراد با دل‌بستگی ایمن حرمت خود بالاتری دارند. موریس، میسترز، ملیک و زیوامبگ[۳] (۲۰۰۱) نشان دادند که افراد با دل‌بستگی ایمن نسبت به افراد دل‌بسته ناایمن کمتر در معرض مشکلات روان‌شناختی مانند (اضطراب و افسردگی) قرار می‌گیرند. دهال، بهاتیا، شارما و گوپتا[٤] (۲۰۰۷) در مطالعه‌های بین به این نتیجه رسیدند که نوجوانان با حرمت خود بالا دارای سبک دل‌بستگی ایمن بودند درحالی‌که افراد با حرمت خود پایین بیشتر دارای دل‌بستگی هراسان و پرمشغله بودند. همچنین گوسنز، برت، بوسمانز، دکالو[٥] (۲۰۱۱) نشان دادند که حرمت خود با سبک دل‌بستگی مرتبط است. صیادپور (۱۳۸٦) در پژوهشی به بررسی ارتباط بین سبک‌های دل‌بستگی و حرمت خودپرداخت، نتایج نشان داد که حرمت خود به‌طور مثبت با سبک دل‌بستگی ایمن و به‌طور منفی با سبک دل‌بستگی اجتنابی ارتباط دارد و یک ضریب همبستگی غیر معنادار منفی بین دل‌بستگی اضطرابی- دوسوگرا و حرمت خودیافت شد. بیرامی، حشمتی، محمدپور، غلامزاده، حسنلو، مسلمی‌فر (۲۰۱۲) در پژوهشی نشان دادند که دانشجویان با سبک دل‌بستگی ایمن نسبت به دانشجویان با سبک دل‌بستگی ناایمن تمایل بالاتری به برقراری ارتباط و شاد بودن دارند. نتایج هیوس‌اینتولد و همکاران (۲۰۱۱) نشان داد که سبک‌های دل‌بستگی ایمن و بی‌اعتنا با حرمت خود بالا رابطه دارد، درحالی‌که سبک‌های دل‌بستگی هراسان و پرمشغله با حرمت

۱- Noftle
۲- Wu
۳ - Muris, Meesters, Melick, & Zwambag
٤ -Dhal, Bhatia, Sharma& Gupta
٥- Goossens, Braet, Bosmans & Decaluwe

[Downloaded from irancounseling.ir on 2026-11-27]

خود پایین رابطه دارد و افراد دل‌بسته ناایمن بیشتر از افراد دل‌بسته ایمن در معرض ریخت شخصیتی D قرار می‌گیرند. تحقیقات انجام‌شده حاکی از آن است که بین سبک‌های دل‌بستگی و حرمت خود رابطه وجود دارد، به‌عبارت‌دیگر سبک دل‌بستگی ایمن باعث افزایش حرمت خود و سبک‌های دل‌بستگی ناایمن باعث کاهش حرمت خود می‌شود (مک کارتی[۱]، ۱۹۹۹؛ هاستینگر و لوکن[۲]، ۲۰۰٤؛ به نقل از مویدفر، آقا محمدیان و طباطبایی، ۱۳۸٦).

با توجه به آنچه گفته شد ریخت شخصیتی D و شناسایی عوامل مرتبط با آن امروزه موردتوجه خاص پژوهشگران قرارگرفته است. بنابراین فرضیه‌های پژوهش حاضر عبارتند از:

بین سبک‌های دل‌بستگی (ایمن، اجتنابی و دوسوگرا) و حرمت خود رابطه وجود دارد.

بین سبک‌های دل‌بستگی (ایمن، اجتنابی و دوسوگرا) و ریخت شخصیتی D رابطه وجود دارد.

بین سبک‌های دل‌بستگی (ایمن، اجتنابی و دوسوگرا) در دختران و پسران تفاوت وجود دارد.

با توجه به ماهیت پژوهش سؤال‌های زیر نیز مطرح می‌شود:

۱- کدام‌یک از سبک‌های دل‌بستگی سهم بیشتری در پیش‌بینی حرمت خود دارد؟

۲- کدام‌یک از سبک‌های دل‌بستگی سهم بیشتری در پیش‌بینی ریخت شخصیتی D دارد؟

روش پژوهش

روش پژوهش حاضر توصیفی- همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه دانشجویان دانشگاه سمنان بود که در سال تحصیلی ۹۱-۹۰ مشغول به تحصیل بودند. از جامعه فوق نمونه‌های به حجم ۲۵۰ نفر با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی خوش‌های انتخاب شد و درنهایت پرسش‌نامه‌های ناقص کنار گذاشته شد و تعداد ۲٤۵ پرسش‌نامه مورد تجزیه‌وتحلیل قرار گرفت. از بین گروه نمونه تعداد ٦٦ نفر پسر و ۱۷۹ نفر دختر بودند. ابزار پژوهش شامل پرسش‌نامه سبک دل‌بستگی بزرگ‌سالان، پرسش‌نامه حرمت خود و پرسش‌نامه ریخت شخصیتی D بود.

۱ -McCarty

۲- Hustinger & Luechen

[Downloaded from irancounseling.ir on 2026-11-27]

الف) پرسش‌نامه سبک دل‌بستگی بزرگ‌سالان: این پرسش‌نامه دارای ۱۵ گونه است که توسط هازان و شاور در سال (۱۹۸۷) ساخته‌شده است که به هر یک از سه سبک دل‌بستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا پنج گونه تعلق می‌گیرد. پنج ماده مربوط به سبک دل‌بستگی ایمن (٦، ۷، ۸، ۹، ۱۰) است، پنج ماده مربوط به سبک دل‌بستگی اجتنابی (۱، ۲، ۳، ٤، ۵) و پنج ماده مربوط به سبک دل‌بستگی دوسوگرا (۱۱، ۱۲، ۱۳، ١٤، ۱۵) است.این پرسش‌نامه در یک طیف پنج گزینه‌ای هرگز (۰)، به‌طور اتفاقی (۱)، بعضی‌اوقات (۲)، اغلب اوقات (۳)، تقریباً همیشه (٤) نمره‌گذاری می‌شود و درنهایت جمع نمرات سبک دل‌بستگی فرد را نشان می‌دهد. قابلیت اعتماد باز آزمایی این پرسش‌نامه را ۰/۸۱ و قابلیت اعتماد با آلفای کرون باخ را ۰/۷۸ گزارش نموده‌اند، درستی محتوایی و صوری این پرسش‌نامه با سنجش ضریب همبستگی بین نمره‌های ۵ نفر از متخصصان روانشناسی موردبررسی قرارگرفته است. برای بررسی روایی همزمان این پرسش‌نامه از برنامه مصاحبه ساختارمند برای دل‌بستگی بزرگ‌سالی استفاده‌شده است. مصاحبه ساختارمند دربردارنده سؤال‌های از پیش تعیین‌شده یا است که سه سبک دل‌بستگی بزرگ‌سالی را می‌سنجد. این نوع روایی برای کل مقیاس و سه سبک دوسوگرا، اجتنابی و ایمن به ترتیب برابر با ۰/۸۰، ۰/۸۷، ۰/۸٤ و ۰/۷۹ گزارش‌شده است (به نقل از رحیمیان بوگر، اصغرنژاد فرید و رحیمی نژاد، ۱۳۸۷).

ب) پرسش‌نامه حرمت خود:این مقیاس به‌وسیله روزنبرگ[۱] در سال (۱۹٦۵) برای اندازه‌گیری حرمت خود کلی تهیه‌شده است که اندازه‌گیری کننده احساسات منفی و مثبت نسبت به خود است (هیوس‌اینتولد و همکاران،۲۰۱۱). این پرسش‌نامه شامل ۱۰ گونه است که گونه‌های ۱ تا ۵این مقیاس به‌صورت کاملاً موافقم (۳)، موافقم (۲)، مخالفم (۱)، کاملاً مخالفم (۰) نمره‌گذاری می‌شود. همچنین گونه‌های ٦ تا ۱۰این مقیاس به‌صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شود. مطالعات متعددی به‌منظور بررسی

۱ -Rosenberg

[Downloaded from irancounseling.ir on 2026-11-27]

قابلیت اعتماد و درستی مقیاس حرمت خود روزنبرگ انجام‌شده است، محمدی (۱۳۸۳؛ به نقل از محمدی و سجادی نژاد، ۱۳۸٦) شاخص‌های روان‌سنجی این مقیاس را در جامعه‌ی ایران بررسی کرد و قابلیت اعتماد این مقیاس را از طریق روش آلفای کرون باخ، باز آزمایی و دونیمه کردن به ترتیب ۰/٦۹، ۰/۷۸ و ۰/٦۸ گزارش کرده است.

ج) پرسش‌نامه ریخت شخصیتی D: این پرسش‌نامه توسط دنولت در سال (۱۹۹۸) طراحی‌شده است که دو ویژگی کلی، عاطفه منفی و بازداری اجتماعی را ارزیابی می‌کند که شامل ۱٤ گونه است. ۷ گونه مربوط به عاطفه منفی و ۷ گونه مربوط به بازداری اجتماعی است. هرگونه این مقیاس بر اساس یک مقیاس پنج گزینه‌ای کاملاً غلط (۰)، نسبتاً غلط (۱)، خنثی (۲)، نسبتاً درست (۳)، کاملاً درست (٤) نمره‌گذاری می‌شود. به‌استثنای سوا لات ۱ و ۳ که به‌صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شود. همسانی درونی این مقیاس توسط دنولت ارائه‌شده است به‌طوری‌که همسانی درونی خرده مقیاس عاطفه منفی ۰/۸۸ و خرده مقیاس بازداری اجتماعی ۰/۸٦ گزارش‌شده است (به نقل از ذوالجناحی و وفایی، ۱۳۸۵). در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرون باخ این مقیاس ۰/۹۲ و ضریب آلفای کرون باخ مؤلفه‌ی عاطفه منفی ۰/۸۹ و بازداری اجتماعی ۰/۸۵ به دست آمد.

یافته‌ها

به‌منظور بررسی رابطه‌ی بین سبک‌های دل‌بستگی (ایمن، اجتنابی و دوسوگرا) و حرمت خود با ریخت شخصیتی D از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد؛ که در جدول ۱ ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش ارائه‌شده است.

[Downloaded from irancounseling.ir on 2026-11-27]

جدول ١: ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش

* همبستگی در سطح ٠/٠٥ معنادار است

متغیرها	١	٢	٣	٤	٥
١. حرمت خود	١				
٢. ریخت شخصیتی D	-٠/٥١٣*	١			
٣. سبک دل‌بستگی اجتنابی	-٠/٣٢٦*	٠/٤٢٧*	١		
٤. سبک دل‌بستگی ایمن	٠/٣٦٣*	-٠/٣٧٥*	-٠/٢٨٧*	١	
٥. سبک دل‌بستگی دوسوگرا	-٠/٢٦٣*	٠/٢٤٥*	٠/٢٧٦*	-٠/٠٣٩	١

چنانچه از جدول مشاهده می‌شود بین سبک دل‌بستگی اجتنابی و حرمت خود رابطه منفی معناداری وجود دارد (P<٠/٠٥، r=-٠/٣٢٦). بین سبک دل‌بستگی ایمن و حرمت خود رابطه مثبت معناداری وجود دارد. (P<٠/٠٥، r=٠/٣٦٣). بین سبک دل‌بستگی دوسوگرا و حرمت خود رابطه منفی معناداری وجود دارد (P<٠/٠٥، r=-٠/٢٦٣). بین سبک دل‌بستگی اجتنابی و ریخت شخصیتی D رابطه مثبت معناداری وجود دارد (P<٠/٠٥، r=٠/٤٢٧). بین سبک دل‌بستگی ایمن و ریخت شخصیتی D رابطه منفی معناداری وجود دارد (P<٠/٠٥، r=-٠/٣٧٥). بین سبک دل‌بستگی دوسوگرا و ریخت شخصیتی D رابطه مثبت معناداری وجود دارد (P<٠/٠٥، r=٠/٢٤٥). به‌منظور تعیین نقش سبک‌های دل‌بستگی (ایمن، اجتنابی و دوسوگرا) در پیش‌بینی حرمت خود از رگرسیون گام‌به‌گام استفاده شد و نتایج در جدول ٢ ارائه‌شده است.

چنانچه از جدول مشاهده می‌شود در گام اول متغیر سبک دل‌بستگی ایمن وارد معادله رگرسیون شده است.این متغیر به تن‌هایی ١٣ درصد از واریانس حرمت خود را تبیین می‌کند (R= ٠/٣٦٣). در گام دوم متغیر سبک دل‌بستگی دوسوگرا نیز وارد معادله شده است. با ورود این متغیر ضریب تعیین ٦ در صد افزایش‌یافته است و این دو متغیر درمجموع ١٩ در صد واریانس حرمت خود را تبیین می‌کنند (R= ٠/٤٤٠)؛ و در گام سوم

[Downloaded from irancounseling.ir on 2026-11-27]

متغیر سبک دل‌بستگی اجتنابی وارد معادله شده است. با ورود این متغیر ضریب تعیین ۳ در صد افزایش‌یافته است این سه متغیر درمجموع ۲۲ در صد از واریانس حرمت خود را تبیین می‌کنند (R= ۰/٤۷۲). در جدول ۳ نتایج تحلیل رگرسیون گام‌به‌گام برای بررسی نقش سبک‌های دل‌بستگی در پیش‌بینی ریخت شخصیتی D ارائه‌شده است.

جدول ۲: نتایج تحلیل رگرسیون گام‌به‌گام حرمت خود از روی سبک‌های دل‌بستگی

گام	متغیرها	B	β	R	R^2	خطای استاندارد برآورد
اول	سبک دل‌بستگی ایمن	۰/٥۳٦	۰/۳٦۳	۰/۳٦۳	۰/۱۳۲	٤/۷٥
دوم	سبک دل‌بستگی ایمن	۰/٥۲۲	۰/۳٥۳	۰/٤٤۰	۰/۱۹٤	٤/٥۸
	سبک دل‌بستگی دوسوگرا	-۰/۳۳٦	-۰/۲٤۹			
سوم	سبک دل‌بستگی ایمن	۰/٤٤۷	۰/۳۰۳	۰/٤۷۲	۰/۲۲۲	٤/٥۱
	سبک دل‌بستگی دوسوگرا	-۰/۲۷۱	-۰/۲۰۰			
	سبک دل‌بستگی اجتنابی	-۰/۲٦۳	-۰/۱۸٤			

جدول ۳: نتایج تحلیل رگرسیون گام‌به‌گام شخصیتی D از روی سبک‌های دل‌بستگی

گام	متغیرها	B	β	R	R^2	خطای استاندارد برآورد
اول	سبک دل‌بستگی اجتنابی	۱/۰٥۲	۰/٤۲۷	۰/٤۲۷	۰/۱۸۲	۷/۹۳
دوم	سبک دل‌بستگی اجتنابی	۰/۸٥۷	۰/۳٤۸	۰/٥۰۲	۰/۲٥۲	۷/٦۰
	سبک دل‌بستگی ایمن	-۰/۷۰۰	-۰/۲۷٥			
سوم	سبک دل‌بستگی اجتنابی	۰/۷٥۱	۰/۳۰٥	۰/٥۲۲	۰/۲۷۳	۷/٥۱
	سبک دل‌بستگی ایمن	-۰/۷۱٦	-۰/۲۸۲			
	سبک دل‌بستگی دوسوگرا	۰/۳٤۸	۰/۱٥۰			

جدول ۳: نتایج تحلیل رگرسیون گام‌به‌گام شخصیتی D از روی سبک‌های دل‌بستگی

چنانچه از جدول مشاهده می‌شود در گام اول متغیر سبک دل‌بستگی اجتنابی وارد معادله رگرسیون شده است.این متغیر به تن‌هایی ۱۸ درصد از واریانس ریخت شخصیتی D را تبیین

[Downloaded from irancounseling.ir on 2026-11-27]

می‌کند (R= ۰/٤۲۷). در گام دوم متغیر سبک دل‌بستگی ایمن نیز وارد معادله شده است. با ورود این متغیر ضریب تعیین ۷ در صد افزایش‌یافته است و این دو متغیر درمجموع ۲۵ درصد واریانس ریخت شخصیتی D را تبیین می‌کنند (R= ۰/۵۰۲). در گام سوم متغیر سبک دل‌بستگی دوسوگرا وارد معادله شده است. با ورود این متغیر ضریب تعیین ۲ در صد افزایش‌یافته است و این سه متغیر درمجموع ۲۷ درصد از واریانس ریخت شخصیتی D را تبیین می‌کنند (R= ۰/۵۲۲).

به‌منظور مقایسه نمرات سبک‌های دل‌بستگی (ایمن، اجتنابی، دوسوگرا) در بین دختران و پسران از آزمون t مستقل استفاده شد که نتایج آن در جدول ٤ ارائه‌شده است.

جدول ٤: نتایج آزمون t برای مقایسه متغیر سبک‌های دل‌بستگی بین دو جنس

متغیرها	تفاوت میانگین	df	T	سطح معناداری
۱. سبک دل‌بستگی اجتنابی	-۰/۷	۲٤۳	-۱/۳۷	۰/۱۷۲
۲. سبک دل‌بستگی ایمن	-۰/۸۵	۲٤۳	-۱/۷۳	۰/۰۸۳
۳. سبک دل‌بستگی دوسوگرا	-۰/٤۷	۲٤۳	-۰/۸۷	۰/۳۸۲

چنانچه از جدول مشاهده می‌شود بین میانگین نمرات سبک‌های دل‌بستگی (اجتنابی،ایمن و دوسوگرا) در دختران و پسران نمونه تفاوت معناداری ازلحاظ آماری وجود ندارد (P ۰/۰۵ >).

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر باهدف بررسی رابطه‌ی سبک‌های دل‌بستگی و حرمت خود با ریخت شخصیتی Dانجام شد. نتایج پژوهش حاضر نشان داد که بین سبک دل‌بستگی ایمن با حرمت خود رابطه مثبت و معنادار و بین سبک دل‌بستگی ناایمن با حرمت خود رابطه منفی و معنادار وجود دارد. به‌عبارت‌دیگر با افزایش سبک دل‌بستگی ایمن، حرمت خود هم افزایش می‌یابد و با افزایش سبک دل‌بستگی ناایمن حرمت خود کاهش می‌یابد. نتایج تحلیل رگرسیون نیز این یافته را تأیید کرد که سبک دل‌بستگی ایمن به‌طور مستقیم و سبک دل‌بستگی ناایمن به‌صورت معکوس حرمت خود را پیش‌بینی می‌کنند.این یافته‌ها با نتایج پژوهش‌های، صیادپور (۱۳۸٦)، مویدفر و همکاران (۱۳۸٦)، هیوس‌اینتولد و همکاران (۲۰۱۱)، وُو (۲۰۰۹)، دهال و همکاران (۲۰۰۷)

[Downloaded from irancounseling.ir on 2026-11-27]

همخوانی دارد. در تبیین این یافته‌ها می‌تواند گفت افراد با سبک دل‌بستگی ایمن بیشتر تمایل به برقراری ارتباط با افراد دیگر دارند و احساس ارزشمندی می‌کنند و درنتیجه حرمت خود بالاتری دارند (آربونا و پاور[۱]، ۲۰۰۳؛ ایمانی ولی[۲]، ۲۰۰۹). نتایج بیرامی و همکاران (۲۰۱۲) نیز این مسئله را مورد مایید قرار داده است. علاوه به این شواهد زیادی نشان می‌دهد که افراد دل‌بسته ایمن به‌احتمال بیشتر نسبت به افراد دل‌بسته ناایمن دارای ویژگی‌های شخصیتی هستند که در روانشناسی مثبت مورد تأکید قرارگرفته‌اند از قبیل تاب‌آوری، خوش‌بینی، امید، عاطفه مثبت، حس کنجکاوی و اکتشاف، خودمختاری، ظرفیت عشق و گذشت، احساس ارتباط تنگاتنگ متقابل و تعلق داشتن، صبر و مهربانی (فیلیپ و گرالد، ۲۰۰۹). پژوهش‌ها همواره مایید کرده‌اند که احساس دل‌بستگی ایمن به بیان ذهنی مثبت از دیگران مربوط می‌شود که باعث احساس خود کارآمدی، حرمت خود پایدار و اتکا بر راه‌ها بسازند هم قابل‌های شده و درنهایت باعث بهبود عملکرد حتی در زمان تنیدگی می‌شود (فیلیپ و گرالد، ۲۰۰۹). درحالی‌که افراد با دل‌بستگی ناایمن بیشتر در برقراری روابط اجتماعی دچار مشکل هستند و حرمت خود پایینی دارند (وُو، ۲۰۰۹). مطالعات متعددی ارتباط بین سبک‌های دل‌بستگی و تمایلات فردی را بررسی کردند و دریافتند که افراد با سبک دل‌بستگی اجتنابی تن‌هایی را بر بودن در کنار دیگران ترجیح می‌دهند و این می‌تواند بیان‌کننده نوعی فقدان لذت در روابط باشد (ترویسی، آلسینی، کوویلو، نانی، سیراکوسانو[۳]، ۲۰۱۰). مطالعات متعددی در مورد خلق‌وخو فردی در افراد با دل‌بستگی اجتنابی صورت گرفته است و آن‌ها را تا حدی درون‌گرا و ازنظر عاطفی سرد و دارای نا گویی عاطفی توصیف کرده‌اند (کی‌رانووسکی[٤] وهمکاران،۲۰۰۲؛ به نقل از ترویسی و همکاران، ۲۰۱۰). همچنین افراد دوسوگرا تصویر منفی از خوددارند و درنتیجه حرمت خود پایین آن‌ها باعث احساس تن‌هایی می‌شود. افراد با حرمت خود پایین به‌احتمال‌زیاد احساس مخالفت با دیگران دارند و علاوه بهای ن آن‌ها

۱ -Arbona, & Power
۲ -Emmanuelle
۳- Troisi, Alcini, Coviello, Nanni& Siracusano
٤ - Cyranowski

[Downloaded from irancounseling.ir on 2026-11-27]

فاقد توانایی‌های اجتماعی موردنیاز برای شروع و توسعه روابط هستند و این عوامل با تن‌هایی مرتبط است (دهال وهمکاران، ۲۰۰۷). افراد دل‌بسته- مضطرب، نسبت به افراد دل‌بسته ایمن حساسیت بیشتری به طرد و همچنین تمایل بیشتری به پیش‌بینی طرد دارند و نسبت به آن واکنش زیادی نشان می‌دهند. درحالی‌که افراد اجتنابی از نیازمند و وابسته بودن به دیگران می‌ترسند و این عامل باعث مهار حالات عاطفی در آن‌ها می‌شود و این تلاش‌های مهاری به‌طور عمده به‌صورت ترس، اضطراب، خشم، غم، شرم، احساس گناه و درمانده بودن درمی‌آیند زیرا این هیجانات با تهدید و احساس آسیب‌پذیری همراه هستند (فیلیپ و گرالد، ۲۰۰۹).

همچنین در پژوهش حاضر نیز آشکار شد که بین سبک‌های دل‌بستگی (ایمن، اجتنابی و دوسوگرا) و ریخت شخصیتی D رابطه معناداری وجود دارد، به‌عبارت‌دیگر بین سبک دل‌بستگی ایمن و ریخت شخصیتی D رابطه منفی و معنادار و بین سبک‌های دل‌بستگی ناایمن و ریخت شخصیتی D رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. نتایج تحلیل رگرسیون نیز این یافته را مایید کرد که سبک‌های دل‌بستگی ناایمن به‌طور مستقیم و سبک دل‌بستگی ایمن به‌صورت معکوس ریخت شخصیتی D را پیش‌بینی می‌کنند.این یافته با نتایج پژوهش هیوس‌اینتولد و همکاران (۲۰۱۱) همخوان است. در تبیین این یافته می‌تواند گفت تجارب دل‌بستگی ممکن است یک عامل تأثیرگذار در پیشرفت ریخت شخصیتی D باشد چراکه بازداری اجتماعی و عاطفه منفی به‌نوعی بیان‌کننده تعاملات ناایمن با دیگران است. ون دنبروک و همکاران (۲۰۱۰) گزارش کردند که افراد با سبک دل‌بستگی اجتنابی و دوسوگرا برای قرار گرفتن در ریخت شخصیتی Dاین احتمال را افزایش می‌دهند چراکه آن‌ها احساس ناراحتی در تعاملات اجتماعی می‌کنند و در تنظیم هیجان دچار مشکل می‌شوند و بیشتر احتمال دارد که عاطفه منفی را تجربه کنند درحالی‌که افراد دل‌بسته ایمن بیشتر تمایل به ارتباطات اجتماعی و روابط سالم با دیگران دارند و بیشتر عاطفه مثبت را در روابط اجتماعی تجربه می‌کنند.این موضوع می‌تواند بیان‌کننده صفت برون‌گردی در افراد دل‌بسته ایمن باشد. پژوهش نوفتل و شاور (۲۰۰۶) نیز این مسئله را مایید می‌کند. پژوهش‌ها درزمینه به دل‌بستگی بزرگ‌سالان این مسئله را تأیید کرد که ترس و

[Downloaded from irancounseling.ir on 2026-11-27]

دفاع‌های افراد ناایمن در روش‌های که آن‌ها بیان عاطفی خود را تنظیم می‌کنند آشکار می‌شود (فیلیپ و گرالد، ۲۰۰۹). همچنین افراد دل‌بسته ایمن کمتر در معرض مشکلات روان‌شناختی (اضطراب و افسردگی) قرار می‌گیرند که نتایج موریس وهمکاران (۲۰۰۱) بیان‌کننده این موضوع است، اما افراد دل‌بسته ناایمن به دلیل برقراری ارتباطات ناسالم بیشتر هیجانات منفی مثل خشم و اضطراب را تجربه می‌کنند و این‌یکی از عواملی است که آن‌ها را مستعد قرار گرفتن در ریخت شخصیتی D می‌کند. در پژوهش حاضر نیز آشکار شد که بین سبک‌های دل‌بستگی (ایمن، اجتنابی، دوسوگرا) در دختران و پسران تفاوت معناداری وجود ندارد؛ که با نتایج پژوهش ونگ پاکاران، ونگ پاکارانو ودینگ[۱] (۲۰۱۲) ناهمخوان است. در تبیین این نتیجه می‌تواند به عوامل فرهنگی دخیل در این موضوع که باعث تفاوت در نتایج می‌شود اشاره کرد. نتایج این تحقیق و مروری بر تحقیقات گذشته در داخل و خارج از کشور که به تعدادی از آن-ها اشاره شد نشان می‌دهد که بین سبک دل‌بستگی ایمن و حرمت خود رابطه مثبت و معناداری و بین سبک دل‌بستگی ایمن و ریخت شخصیتی D رابطه منفی و معناداری وجود دارد درحالی‌که این رابطه در سبک‌های دل‌بستگی ناایمن معکوس است. نتایج این پژوهش نشان‌دهنده اهمیت سبک‌های دل‌بستگی در عوامل روان‌شناختی چون حرمت خود و ریخت شخصیتی D است. ازجمله محدودیت‌های پژوهش حاضر محدود بودن جامعه به دانشجویان بود، بنابراین پیشنهاد می‌شود درگروه‌های دیگر نیز این موضوع بررسی شود.

منابع

اسداللهی، قربانعلی و موسوی، غفور. (۱۳۷٦). *حرمت خود و سلامت روان*. اصفهان: نشر ارکان.

دادستان، پری‌رخ. (۱۳۷٦). *روانشناسی مرضی تحولی از کودکی تا بزرگسالی*. جلد اول. تهران: نشر سمت.

دوکان‌های فرد، فریده. (۱۳۸٦). تأثیر آموزش مهارت‌های زندگی برافزایش عزت‌نفس و کاهش کم‌رویی دانشجویان. *فصلنامه اندیشه‌های تازه در علوم تربیتی*، ۲(۳)، ٥٦-٤۳.

۱ - Wongpakaran, Wongpakaran & Wedding

[Downloaded from irancounseling.ir on 2026-11-27]

ذوالجناحی، اهداء و وفایی، مریم. (۱۳۸۵). رابطه بین ریخت شخصیتی D با سیستم‌های بازداری رفتاری و فعال‌ساز رفتاری. *فصلنامه علمی پژوهشی روانشناسی دانشگاه تبریز*، ۱(۳ و ۲)، ۱۳۳-۱۱۳.

رحیمیان بوگر، اسحق؛ اصغرنژاد فرید، علی‌اصغر و رحیمی‌نژاد، عباس. (۱۳۸۷). رابطه سبک دل‌بستگی با سلامت روان در بزرگ‌سالان زلزله‌زده شهر بم. *پژوهش‌های روان‌شناختی*، ۱۱(۱ و ۲)، ۴۰-۲۷

سپاه منصور، مژگان؛ شهابی‌زاده، فاطمه و خوش‌نویس، الهه. (۱۳۸۷). ادراک دل‌بستگی کودک، دل‌بستگی بزرگ‌سال و دل‌بستگی به خدا. *فصلنامه روانشناسان ایرانی*، ٤(۱۵)، ۲۶۵-۲۵۳.

صیادپور، زهره. (۱۳۸٦). ارتباط بین حرمت خود و سبک دل‌بستگی. *فصلنامه روانشناسان ایرانی*، ۳(۱۲)، ۳۲۱-۳۱۱.

محمدی، نورالله و سجادی نژاد، مرضیه. (۱۳۸٦). ارزیابی شاخص‌های روان‌سنجی پرسش‌نامه‌های نگرانی درباره‌ی تصویر بدنی و آزمون مدل ارتباطی شاخص توده‌ی بدنی، نارضایتی از تصویر بدنی و حرمت خود در دختران نوجوان. *مطالعات روان‌شناختی*، ۳(۱)، ۱۰۱- ۸۵

مویدفر، همام؛ آقا محمدیان، حمیدرضا و طباطبایی، محمود. (۱۳۸٦). رابطه‌ی سبک‌های دل‌بستگی و حرمت خود اجتماعی. *مطالعات روان‌شناختی*، ۳(۲ و ۱)، ۷۲- ٦۱.

Arbona, C. & Power, T. G. (۲۰۰۳). Parental attachment, self-esteem and antisocial behaviors among African American, European American and Mexican American adolescents. Journal of counseling psychology, ۵۰(۱), ٤۰-۵۱.

Arciszewski, T. Berjot, S. & Fines, L. (۲۰۱۲). Threat of the thin- ideal body image self-discrepancies and behavioral intention. Body image, ۵, ۳۳٤-۳٤۱.

Bartholomew, k. & Horowitz, L. M. (۱۹۹۱). Attachment styles among young adults: A test of a four category model. Journal of personality and social psychology, ٦۱(۲),۲۲٦-۲٤٤.

Bayrami, M. Heshmati, R. Mohammadpour, V. Gholomzadeh, M. Hasanloo, H. & Moslemifar, M. (۲۰۱۲). Happiness and willingness to communicate in three attachment styles: A study on college students. Procedia- Social and behavioral sciences, ٤٦, ۲۹٤-۲۹۸.

Borkoles, E. Polman, R. & Levy, A. (۲۰۱۰). Type D personality and body image in men: The role of exercise status. Body image, ۷, ۳۹-٤۵.

Chotai, J. Jonasson, M. Hagglof, B. & Adolfsson, R. (۲۰۰۵). Adolescent attachment styles and their relation to the temperament and character traits of personality in a general population. European psychiatry, ۲۰, ۲۵۱-۲۵۹.

Denollet, J. Vrints, C. J. & conraads, V. M. (۲۰۰۸). Comparing type D personality and older age as correlates of tumor necrosis factor-α dysregulation in chronic heart failure. Brain, Behavior and Immunity, ۲۲, ۷۳٦-۷٤۳.

[Downloaded from irancounseling.ir on 2026-11-27]

Dhal, A. Bhatia, S. Sharma, V. & Gupta, P. (۲۰۰۷). Adolescent self-esteem, attachment and loneliness.Journal of Indian Association for Child and Adolescent Mental Health, ۳(۳), pp.۶۱-۶۳.

Emmanuelle, V. (۲۰۰۹). Inter-relationships among attachment to mother and father, self-esteem and career indecision. Journal of vocational behavior, ۷۵, ۹۱-۹۹.

Emons, H. M. W. Meijer, R. R. & Denollet, J. (۲۰۰۷). Negative affectivity and social inhibition in cardiovascular disease: Evaluating type D personality and its assessment using item response theory. Journal of psychosomatic research, ۶۳, ۲۷-۳۹.

Gillath, O. Bunge, S. A. Shaver, P. R. Wendelken, C. & Mikulincer, M. (۲۰۰۵). Attachment- style differences in the ability to suppress negative thoughts: Exploring the neural correlates. NeuroImage, ۲۸, ۸۳۵- ۸۴۷.

Gomez, R. & Mclaren, S. (۲۰۰۷). The inter- relations of mother and father attachment, self-esteem and aggression during late adolescence. Aggressive Behavior, ۳۳, ۱۶۰-۱۶۹.

Goossens, L. Braet, C.Bosmans,G. & Decaluwe,R. (۲۰۱۱). Loss of control over eating in preadolescent youth: the role of attachment and self- esteem. Eating behaviors, ۱۲۲۸۹-۲۹۵.

Huis in't veld, E.M.J. vingerhoets, AD.J.J.M,& Denollet,J. (۲۰۱۱). Attachment style and self- esteem: the mediating role of type D personality. Personality andindividual Differences, ۵۰, ۱۰۹۹-۱۱۰۳.

Martin, L. A. Doster, J. A. Critelli, J. V. Lambert, P. L. Purdum, M. Powers, C. et al. (۲۰۱۰). Ethnicity and Type D personality as predictors of heart rate variability. International Journal of psychophysiology, ۷۶, ۱۱۸–۱۲۱.

McCormick, C. B. & Kennedy, J. H. (۱۹۹۴). Parent- child attachment working models and self seteem in adolescence. Journal of youth and adolescence, ۲۳(۱), ۱-۱۸.

Memmersteeg, P. M. Kupper, N. & Denollet, J. (۲۰۱۰). Type D personality is associated with increased metabolic syndrome prevalence and an unhealthy life style in a cross-sectional dutch community sample. BMC Public Health, ۱۰, ۲-۱۱.

Mols, F. & Denollet, J. (۲۰۱۰). Type D personality in the general population: A systematic review of health status, mechanisms of disease, and work related problems. Health andquality of lifeoutcomes, ۸(۹), ۲-۱۰.

Mols, F. Thong, M. S. Y. Van de poll- franse, L. V. Roukema, J. A. & Denollet, J. (۲۰۱۲). Type D (distressed) personality is associated with poor quality of life and mental health among ۳۰۸۰ cancer survivors. Journal of affective disorders, ۱۳۶, ۲۶-۳۴.

Muris, P. Meesters, C. Melick, V. M. & Zwambag, L. M. (۲۰۰۱). Self-reported attachment style, attachment quality, and symptoms of anxiety and depression in young adolescents. Personalityand Individual differences, ۳۰, ۸۰۹-۸۱۸.

Noftle, E. E. & shaver, P. R. (۲۰۰۶). Attachment dimensions and the big five personality traits: Associations and comparative ability to predict relationship quality. Journal of research inpersonality, ۴۰, ۱۷۹-۲۰۸.

Paterson, J. Pryor, J. & Field, J. (۱۹۹۵). Adolescent attachment to parents and friends in relation to aspects of self-esteem. Journal of youth and adolescence, ۲۴(۳), ۳۶۵-۳۷۶.

Philip, J. C. & Gerald, M. (۲۰۰۹). Personality psychology. In M. Mikulincer & P. R. Shaver (Eds), Attachment theory: II. Developmental, psychodynamic and optimal-functioning aspects (pp. ۲۴۷-۲۵۷). Cambridge, New York: Cambridge University Press.

Pietromonaco, P.R. & Feldman Barrett, L. (۲۰۰۶). What can you do for me? Attachment style and motives underlying esteem for partners. ۴۰, ۳۱۳-۳۳۸.

[Downloaded from irancounseling.ir on 2026-11-27]

Schiffer, A. A. Smith, O. R. F. Pedersen, S. S. Widdershoven, J. W. & Denollet, J. (۲۰۱۰). Type D personality and cardiac mortality in patients with chronic heart failure. International Journal of cardiology, ۱٤۲, ۲۳۰-۲۳٥.

Troisi, A. Alcini, S. Coviello, M. Nanni, R. C. & Siracusano, A. (۲۰۱۰). Adult attachment style and social anhedonia in healthy volunteers. Personality and individual differences, ٤۸, ٦٤۰-٦٤۳.

Van denbroek, K. C. Smolderen, K. G. Pedersen, S. S. & Denollet, J. (۲۰۱۰). Type D personality mediates the relationship between remembered parenting and perceived health. Psychosomatices, ٥۱(۳), ۲۱٦-۲۲٤.

Wilkinson, R. B. (۲۰۰٤). The role of parental and peer attachment in the psychological health and self-esteem of adolescents. Journal of youth and adolescence, ۳۳(٦), ٤۷۹-٤۹۳.

Wongpakaran,T. wongpakaran,N. & wedding,D. (۲۰۱۲). Gender differences, attachment styles, self-esteem and romantic relationships in Thailand. International Journal of intercultvralRelations, ۳٦, ٤۰۹-٤۱۷.

Wu, C. H. (۲۰۰۹). The relationship between attachment style and self-concept clarity: The mediation effect of self-esteem. Personality and individual differences, ٤۷, ٤۲-٤٦.

[Downloaded from irancounseling.ir on 2026-11-27]